

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum
DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus
Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios
Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Henrico Qvarto Francorvm Et Navarræ Regi Christianissimo. Cæsar
Boronivs S.R.E. Cardinalis Bibliothecarius sempiternam felicitatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

HENRICO QVARTO

FRANCORVM ET NAVARRÆ

REGI CHRISTIANISSIMO.

CÆSAR BARONIVS S.R.E. CARDI-

nalius Bibliothecarius sempiternam felicitatem.

Bsolvto post multos labores nono Annalium tomo, sincera
mea erga Maiestatem Tuam obseruantia exigit, Christianissime Princeps, quod & ratio postulat, atq; commonet argumen-
tum, vt ipsum tibi offeram. Ad hanc enim usque dicim.
eiusmodi mei officij exhibitio consulto est dilata, vt oppor-
tuniore factam tempore, eam gratiorē acciperes. Nam quod
in acris proverbijs est: Sermo opportunus est optimus &, Ut mala aurea in le-
gis argenteis, qui loquitur verbum in tempore suo. Evidem expectauimus, ut
ex optato occurreremus in via hac glorioissimis illis Francorum Principibus,
Regibus, & Imperatoribus, quibus nobilitatus atque locupletatus est mundus,
Pipinis, Carolis & Ludouicis, ut ex ipsorum rebus fortiter, sancte, pie que gestis
feret conuenientior tomī huius oblatio tibi Regi fortissimo ac Christianissi-
mo, proprio ipsorum hæredi ac legitimo successori.

Pro. 23.

25.

His sunt quos nobilissimæ Francorum genti sancta Romana Ecclesia magno,
gaudio pererit Reges & Imperatores, filios primogenitos, per quos è barbaroru-
intulibus vendicaretur in libertatem. Hi sunt illi monstrorum domitores, cul-
tores iustitiae, quietis publicæ fundatores, Fidei Christianæ propagatores, atque
religionis illibatae custodes, præcipue vero Sanctæ Romanæ Ecclesiæ potentissimi,
sicut & promptissimi defensores, qui & huc ipsum summæ gloriae titulum
postoris suis publicis tabulis reliquere testatum, atque plurimo sanguine confi-
gnatum.

Hireuera sunt qui effusa munificentia (quod admiratur orbis) ditarunt Ec-
clesias, maximè vero Romanam; in quam veluti sacrum gazophylacium non
solum immensos contulere thesauros oblationibus frequentatis, sed amplas et-
iam intulere prouincias, siue ab hostibus vendicatas, siue proprias, summa mun-
lucrum, summanque gloriam estimantes, quavis impensa, quovis labore sancta
Romanæ Ecclesiæ utilitatì sapienter prospicere, fortiterque consulerene nec es-
titati. Quod ingentis fid. i opus saepius iteratum Deus respiciens & gratum ha-
bens, adeò cumulatis beneficijs compensauit, vt omnibus innotuerit, idem esse
de sancta Petri Sede bene mereti, quod à Deo ad bene disponendum, conser-
uandum, propagandum, stabiliendumque Regnum beneficia amplissima pro-
mereri.

Nec vero minus grata habuit idem Deus humilia erga Romanos Pontifices
rundem Regum obsequia, sed multiplicato fœnore cōculuit. Dum enim
Tom. 9.

: (2 ijdem

Matt. 3,2
ijdem quamvis præcessa maiestate sublimes, præ immenso religionis amore humili quoque seruitio Christi Vicarios, Petri Apostolorum principis successores saepius publicè coluerunt: Deus qui ea cuncta vt in se collata accipiebat in Pontificibus ipsis; cum sit pollicitus, quod omnis qui se humiliat exaltabitur, sublimiori fastigio extulit Francorum potentiam, & altiori culmine subleuauit, atque firmauit thronum eorum regiae maiestatis: adeò ut deficientibus penitus cæteris externarum gentium Regnis, que in uaserū Romanum Imperium, Hunnorum, Herulorum, Gothorum, Alanorum, Vandalarum & Longobardorum, vnum tantum Francorum regnum fecerit esse amplum atq[ue] perpenit: eò quod ijdem dilecti sibi Reges non terrena tantum potentia, qua reliqua gentes nō fuere minores, sed & spiritualibus vñsi sunt armis illis nō omnibus cognitis, de quibus Apostolus, Arma militie nostræ non sunt carnalia, sed Deo potentia: ideoque vinc i nescia, & quæ vincant omnia.

4. Reg. 11.
Ista continet, conseruatque instar armamentarij volumen hoc antiquorum Regum Francorū duplicitis generis arma viætricia, signo sancte Crucis impressa, quæ vt suum robur & munimentum, veluti propria sibi vendicat S. Romana Ecclesia. Enim uero sicut arma David a seruabantur in templo, eademque summi sacerdotis arbitrio, causa vrgence maxima sumebantur (vt factum est per loquaciam summum Pontificem aduersus impiam Athalam, ad destructionem inualecentis tyrannidis, & extinctionem excrescentis impietatis) ita illa in Ecclesia custodita manserunt, Romani Pontificis monitu; hortatuque mouens aduersus eiusdem Ecclesiæ sanctæ persecutores: Quos cum multis, diuersis temporibus iugiter passa sit, nullos procaciores se osit sentiri que impi prefentis sæculi Nouatoribus, qui dum Catholicam Ecclesiam canidende proscindunt, eosdem glorioſissimos Principes, foodis maculis calumniis edeturpare sunt aut.

2. Cor. 2
Inab. 12
Ecccl. 10.
His (præ nefas) male olenit lilia optimo odore Christi fragrantia; nec mirum, eò quod Christi bonus odor alijs, secundum Apostolum, sit odor mortis ad mortem, alijs autem odor vita ad vitam: Hi enim cum Iuda vnguenti in Chiristis caput effusionem infamant, dum cuncta eorum regis Christianissimorum Regum Francorum erga Romanam Ecclesiam obsequia, officia & beneficia, sumi sunt ipsi omni laude dignissimis reprehendunt, in lectione turque conuicijs ac blasphemis: ita muscæ morientes, omni ex parte vilissimæ, conata sunt, sed frustula perdere pretiosissimi odorē vnguenti. At quomodo isti tantis Principibus patiant, qui in Deum i. sum & Sanctos eius inuenti sunt contumeliosi atque blasphemii? Fuerunt isti à nobis eadem scriptio, vt in lani redargundi, & confundandi: quo nomine etiam fore Maiestati tua: gratum cum ipsum Animalium Totum existimamus, cum non solum ab eorum calumnijs veritate historica defendantur, sed & demonstrentur ijdem Francorum Principes laudatissimi, & qui tum Christiana religione, tum bellica fortitudine probentur nulli fuisse lecundi: immò qui præ excellenti virtute in multis fecerint primos esse secundos.

Tu ergo ab his non degener, nec animi magnitudine impar, vincit religione non sinas, iuperari virtute ne patiaris. Non desunt duplicitis generis hostes, de quorum victoria cumulatos gloriae titulos, & augusto res patres tibi triumphos. Siquidem altera ex parte dolosa arte heretici irrepunt; altera vero gladio impioso Turcae grasiuntur, ambo licet cultu dissimiles, impietate patres, Christi Eccliz

clausi perduelles, & anti-
cunquuntur ilili, dum fe-
tis Hieronymus sit experie-

Trifina hand
Pefit, & ins T

Quæ vultu virginico, re-
fundant; illi vero dirata
mentale quondam aquifi-
ce, milites utarma conve-
nientia, se bono Christia-
num (velut) perterriti facti
calum Imp. aut ibi cedar

Cum autem in his pra-
mum lexitia vulgaretur
coronamentum Mariam in
Christianissimo ubi Regi
pro dedicatione parabant,
ibus fertis. Sit ergo volumen
uicissime, sacrum vertice
tuis decoris appareas at
quorum specie tua corona
in gloriosa vestitus sit,
magis virtutes. Quibus
tu quæ marce centibus
tu, uictores tu, benè oler
scipiu ab eo es felicitate
dant.

Sicut idem volumen
præ, eò quod argumento
vires, maiorum cgregia
coruocantur filie Sion vida
te coronatum: ita nos m
nomina, vocamus facris nu
sigt ad vos regalia dona
occidamus preciamur cel
Dei Genitrix, & Angeli, Sa
ceptis, casdemque sacras n
uoribus exhibemus in cha
re, & Ludouicos. Vnde
te gressu gloriae felicissimi

clesiz perduelles, & antiquæ gloriæ Francorum infensi. Hanc obscurare peni-
rū nituntur illi, dum felices olim Gallias eiusmodi monstorum (vt sanctus
Hieronymus ait) expertes, foetidas, voracesque modò pati cogunt Harpyias,

Tristis hānd illis monstrum, nez saiuor vlla

Pestis, & ira Deum sygys seze extulit vndis.

Quæ vultu virginico, recti nempe specie faljunt, cunctaque fœdant atque pes-
fundant; isti vero dira tyrannide occupant Loca sancta, omneque premunt Orientale
quondam acquisitum à Francis Imperium. In illos ut leges, Rex inclite, in istos ut arma conuertas, clamat ad te magna fiducia mater Ecclesia benè
conscia, se bono Christianæ religionis peperisse leonem, cuius vel rugitu tan-
tum (sivelit) perterrefacti silent illi; isti verò præficij, per Francos instare sui oc-
calum Imp. aut tibi cedant, aut cæsi deficiant.

Cum autem in his præfando versaremur, inopinatò accidit, vt cum o-
mnium lætitia vulgaretur, Mediceam virginem, Austriacum german, Italæ
ornamentum Mariam inter omnes à Deo dilectam moribus Christianissimi
Christianissimo tibi Regi sancto matrimonio iungi. Quamobrem quod Regi
pro dedicatione parabam, modo eidem iam sponso etiam exhibeo pro sponsa-
libus fertis. Sit ergo volumen istud veluti lily contexta corona, qua tu, Rex in-
uiçtissime, sacrum verticem chrisim ite sancto perfusum iam exornans, præ cæ-
teris decorus appareas atque conspicuus: Nam quid istis floribus pulchrius,
quorum specie tua corona nitescit, cum sententia Domini, nec Salomon in o-
mni gloriæ sua vestitus sit, ut vnum ex lilijs agri? Flores dico maiorum tuorum
infignes virtutes. Quibus iam tuam mentem exornans semper vernantibus,
nunquam marcescentibus, suauemque odorem ubique spirantibus, vbi iam &
tu, ut maiores tui, benè olere coepisti sanctissimo Patri tuo, ut illi benedictionem
principiam ab eo es feliciter consecutus, cuius merito tibi omnia prospera ce-
dant.

Sitetiam idem volumen non pro corona tantum, sed loco Epithalamij mu-
nialis, eo quod argumento non dispar, licet dicendi genere sit diuertum, cum,
ut in eo, maiorum egregia facta narrentur. Quo etiam, ut Epithalamio illo fa-
ceto vocantur filiae Sion videre Regem pacificum die desponsationis tuæ dia-
metate coronatum: ita nos maiores tuos, inclita illa Francorum lumina, ne dicā
numina, vocamus sacris nuptijs illis adesse præsentes, secumque à Deo obtenta
largiter ad vos regalia dona ferre. Ac ne quid tam pio deficit officio: Sit nuptrijs his
(acclamando precamur cælestes omnes) pro Aulice Christus, loco pro nubæ
Dei Genitrix, & Angeli, Sanctique omnes pro paronymphis, qui sauciant benè
cepsit, easdemque lacras nuptias copiosa sancta que prole fœcundent; ut quos
nos vobis exhibemus in chartis, vos nobis mox reddatis in filijs Pipinos, Caro-
los, & Ludouicos. Vixite vñanimes iugali societate felices, prole feliciores, &
spæternæ gloriæ felicissimi, Amen..

ANNA

Hieron.
in Virgil.
Act. 3.

Mat. 6.

Gen. 27.

Cant. 3.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

A
N
E
C

AG
anque
vpo
inull
pre
at in
fable
den
effice
terre
na
mam, et nro nro perdebam
perdebam volen, sic monuit he
monikales ve qui Chorilli fuit, tydem
eius. Scit enim magnum illi Pat
ris apud lapides crevit in rindum,
ut cum latum finit, concorde
ad hunc confere lapides prope
tia euentur, quem Accerunt tri
al Chorilli non solum lapidem & li
pitem, sed etiam pretiosum, ac imm
ortalem inscriptione ligatum. Ego
hunc & sic id ipsum faciendum re
plicando, huius cenuo dicit
replicando indices, semper lapides
rem.

Caret id ingredi in Ecclesi
scriptione sapientissimus, ut ex rebus
temporis et testimonia veritatis, esca
no vnde, ac temporis ordinis confor
matum, velut ruderio perficium te
stibz ex parte i quia Amulus no
lavit infirmam j appellatur, plato
magis Lapides, non fuit illi voc
at ab aliis edocente, i quos qui non a
probi omnino sunt, & reguntur om
nibus quod tuis sublimitate pri
mari et excellendo infant, qui sunt a

An. Eccl. Tom. 9.